

www.mevzuattakip.com.tr

Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak ihalelere ilişkin Esaslar

Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak ihalelere ilişkin ekli Esasların yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 28/9/2009 tarihli ve 6761 sayılı yazısı üzerine, mezkur Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 21/10/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

21/10/2009 TARİHLİ VE 2009/15581 SAYILI KARARNAMENİN EKİ ESASLAR

Karar Sayısı : 2009/15581

Resmî Gazete : 19 Kasım 2009 / 27411

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Esasların amacı, Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi

uyarınca yurt içinden ve yurt dışından yapılacak mal ve hizmet alımlarında uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Esaslar, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün, 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin (c) bendinde belirtilen deniz ve hava limanlarıyla, kara hudutlarındaki gümrük kapılarında giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 164 üncü maddesi kapsamında adli kolluk olarak güvenlik görevini ifa etmek, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu gereğince kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmek amacıyla, savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili mal ve hizmet alımlarını kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Esaslar, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi ve geçici 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan tanımlara ilave olarak bu Esasların uygulanmasında;

a) Araç: Makam aracı gibi idari görevlerde kullanılanlar hariç, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünce yürütülen görevlerde kullanılmak üzere, karada, denizde veya havada personel ve malzeme taşımak üzere tasarlanmış veya çekilebilen araçları,

b) Araştırma: Belirli bir konuda bilimsel nitelikli bilgi üretilmesi ya da üretilmiş bilginin denemeli uygulaması ile problemin çözümünde etkili olabilecek nitelikte geçerliliği denenmiş somut ürünler geliştirmeyi veya en son teknoloji seviyesini daha da yükseltmeyi amaçlayan faaliyetleri,

c) Geliştirme: Bir araştırma sonucu elde edilen bilimsel nitelikli bilgi veya prototipler ya da mevcut sistemlerin iyileştirilmesini kapsamak üzere bilimsel bilginin; faydalı sistem, araç, gereç, teçhizat, malzeme veya metotların meydana getirilmesi yolunda düzenli bir şekilde kullanılması faaliyetlerini,

ç) Genel Müdür: Gümrükler Muhafaza Genel Müdürünü,

d) Genel M¼d¼rl¼k: G¼mr¼kler Muhafaza Genel M¼d¼rl¼ę¼n¼,

e) G¼venlik ve istihbarat kapsamındaki alımlar: Kanuni veya idari d¼zenlemeler uyarınca, g¼venlik ve istihbarata ilişkin temel menfaatlerin korunmasının gerekli olduğu 2 nci madde kapsamındaki alımları,

f) İhale yetkilisi: G¼mr¼kler Muhafaza Genel M¼d¼r¼n¼,

g) Modernizasyon: Envanterde mevcut Genel M¼d¼rl¼k malının veya yazılımının teknolojik gelişmelere ve ihtiyaçlara bağlı olarak araştırma ve geliştirme yoluyla ve ilave yazılım ya da donanım kullanılarak kullanım ¼mr¼n¼n ve performansının artırılmasını,

ę) Silah: Uzaktan veya yakından canlıları ¼ld¼rebilen, yaralayan, etkisiz bırakan araç ve aletlerin t¼m¼n¼,

h) Silah teçhizatı: Taşınabilir veya mobil ¼zellięi olan her t¼rl¼ silaha ait araç, gereç, set ve avadanlıkları,

ı) Sistem: İstihbarat oluşumuna katkıda bulunmak üzere, muhtelif malzeme, teçhizat ve yazılımın bir araya getirilmesi ile oluşturulan cihazlar b¼t¼n¼n¼,

i) Standardizasyon: İşletme ve idame maliyetlerinin asgari d¼zeye indirilmesi veya mevcut sistemlerle uyumun sağlanması amacıyla kalite, marka, model veya üretici firma birliğinin sağlanması işlemine,

j) Yaklaşık maliyet: İhale ¼ncesi her t¼rl¼ fiyat araştırması yapılmak suretiyle katma değer vergisi hariç olmak üzere belirlenen değeri,

k) Yazılım: Bir bilgisayar sisteminde mikro işlemci ihtiva eden sistem, malzeme veya teçhizatta, belirli bir işlevi meydana getirmek için yazılmış komutlar b¼t¼n¼n¼,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Genel Esaslar

Temel ilkeler

MADDE 5- (1) Genel M¼d¼rl¼k, bu Esaslar kapsamındaki mal ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 5 inci maddesinde belirtilen temel ilkelerin yanında ulusal menfaat, standardizasyonun korunması ve s¼ratle hareket ilkelerini de dikkate alır.

İhale usulleri

MADDE 6- (1) Bu Esaslara göre yapılacak ihalelerde aşağıdaki usullerden birisi uygulanır.

a) Belli istekliler arasında ihale usulü.

b) Pazarlık usulü.

Belli istekliler arasında ihale usulü

MADDE 7- (1) Belli istekliler arasında ihale usulü; ilan yapılmaksızın, idare tarafından yapılacak yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Satın alınacak mal veya hizmetin uzmanlık ve ileri teknoloji gerektirmesi, yapılacak işin veya satın alınacak mal, hizmet veya sistem ile ulusal menfaat ve güvenliğin gerektirdiği durumlarda ve/veya araştırma-geliştirme projelerinin gerçekleştirilmesinde ve standardizasyonun sağlanmasında bu usul uygulanır.

(3) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale, fiyat üzerinde görüşme yapılarak sonuçlandırılır.

Pazarlık usulü

MADDE 8- (1) Pazarlık usulü, ilan yapılmaksızın, ihale sürecinin iki aşamalı olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde ihalenin fiyatı üzerinde görüşme yapılarak sonuçlandırıldığı usuldür.

(2) Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü uygulanabilir:

a) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can ve mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

b) Güvenlik ve istihbaratla ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

c) İhalenin araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.

ç) İhale konusu mal veya hizmetin özgün nitelikte veya karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan nitelikte belirlenememesi.

d) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen ve yaklaşık maliyeti her yıl Kamu İhale Kurumunca belirlenen limite kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.

(3) İkinci fıkranın (d) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.

Doğrudan temin

MADDE 9- (1) Aşağıda belirtilen hallerde; idare ihtiyaçlarını, ilan yapılmaksızın, davet edilen isteklilerle idari ve teknik şartlar ile fiyat üzerinde görüşme yaparak doğrudan temin edebilir.

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği alımlar.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu alımlar.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmet alımları.

ç) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumunca güncellenen limit dâhilindeki mal ve hizmet alımları.

d) İdarenin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması.

e) Standardizasyonun korunması, araştırma-geliştirme projeleri ve acil istihbarat ihtiyaçlarını temin etmek maksadıyla; ihtiyaç ünitelerince teklif edilip ihale yetkilisince uygun görülen ve onaylanan tek kaynak alımları.

(2) Birinci fıkranın (ç) bendinin uygulanması durumunda, ihale komisyonu kurma ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10 uncu maddesinde sayılan yeterlik kurallarını arama, teminat alınma ve sözleşme yapılma zorunluluğu yoktur. Bu durumda karar alınmaksızın ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

(3) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerinin uygulanması durumunda, ihale komisyonu kurma ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10 uncu maddesinde sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilebilir.

(4) Doğrudan temin ile yapılan mal ve hizmet alımlarında; ihale yetkilisince, mal ve hizmetin özelliğine göre, gerektiğinde ilgili ünitesinden uzman personel görevlendirilerek ihtiyaçlar temin edilir.

Alım isteği

MADDE 10- (1) Bu Esaslar kapsamındaki her türlü mal ve hizmet alımları, ihtiyaç ünitesince Genel Müdürden alınacak olur ile yapılır.

İhaleye katılabilme şartları ve ihale dokümanı

MADDE 11- (1) İhalelere katılmak için gerekli nitelik ve yeterliğe sahip bulunmak, Genel Müdürlükçe talep edilen bilgi, belge, teminatları vermek ve tebligat için adres beyanında bulunmak zorunludur.

(2) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan ihale dokümanında, eşit muamele ve rekabetin sağlanması için yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterlerin belirtilmesi zorunludur. İhale konusu mal veya hizmete ait isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile varsa teknik şartnameler, sözleşme taslakları ve gerekli diğer belge ve bilgiler Genel Müdürlükçe davet edilen isteklilere bedelsiz olarak verilebilir.

İhale komisyonu

MADDE 12- (1) İhale yetkilisi, biri başkan, ikisi ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinden en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir.

(2) İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

(3) Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

(4) İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalınamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

(5) İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İhalenin sözleşmeye bağlanması

MADDE 13- (1) Mal ve hizmet alımlarında, isteklilerin davet edilmesi, sözleşme yapılıp yapılmaması ve sözleşme yapılacak ise sözleşmenin türü ve sözleşmede yer alması zorunlu hususların neler olacağı konusunda Genel Müdürlük yetkilidir.

(2) Genel Müdürlükçe hazırlanan sözleşmeler noter tasdikine tabi değildir.

İş miktarında artma ve eksilme olması

MADDE 14- (1) Mal ve hizmet alım sözleşmelerinde, öngörülmeyen durumlar nedeniyle iş miktarındaki artışın zorunlu olması halinde artışa konu olan işin;

a) Sözleşmeye esas mal ve hizmet alımı kapsamında olması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartlarıyla sözleşme bedelinin % 20'sine kadar olan oran dahilinde süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde iş artışı yapılabilir.

(2) İş eksilişlerinde de % 20 oranı uygulanır.

(3) Ancak, idarece gerek görülmesi halinde, Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakandan onay almak kaydıyla birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen oranların üzerinde de iş artışı veya iş eksilişi yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yurt Dışı Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Esaslar

Yurt dışı alımlarda ödeme şekilleri

MADDE 15- (1) Yurt dışından yapılacak her türlü mal ve hizmet alımları;

a) Akreditif açılmak suretiyle ödeme,

b) Mal mukabili ödeme,

c) Peşin ödeme,

suretiyle gerçekleştirilebilir.

Devreden akreditiflere uygulanacak işlemler

MADDE 16- (1) Bütçe yılı içerisinde sözleşmesi yapılıp akreditifi açılmış, ancak çeşitli nedenlerden dolayı mahsubu yapılamayan mal ve hizmet alımına ilişkin akreditif ve

peşin ödemeler sonraki yıllara devredebilir. Bütçe yılı içerisinde sözleşmesi imzalanıp, sonraki yıllara devreden mal mukabili alımların bedeli ise devredildiği yılın bütçesinden ödenir.

Geçici teminat

MADDE 17- (1) Yurt dışından yapılacak mal ve hizmet alımlarında, tedarikçilerden geçici teminat mektubu alınması hususu Genel Müdürlüğün takdirindedir.

(2) Geçici teminat mektubunun alınması durumunda, teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır. İhale dokümanında belirtilmesi şartıyla, danışmanlık hizmeti ihalelerinde geçici teminat alınması zorunlu değildir.

(3) Geçici teminat mektubunun geçerlilik sürelerinin, tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olması şarttır.

(4) Tekliflerin geçerlilik süresinin uzatılması durumunda geçici teminat mektuplarının süresinin de aynı süre ile uzatılması esastır. İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

Kesin teminat

MADDE 18- (1) Akreditif açılmak suretiyle yapılan geçici ve kati kabullü mal ve hizmet alımlarında, akreditif açılmadan önce, sözleşme bedelinin % 10'undan az olmamak kaydıyla kesin teminat mektubu alınır. Bunun dışındaki alımlarda teminat alınması hususu Genel Müdürlüğün takdirindedir.

(2) Peşin ödeme suretiyle yapılan mal ve hizmet alımlarında yükleniciden, ödeme yapılmadan önce sözleşme bedelinin % 100'ü oranında kesin teminat mektubu alınır.

(3) Mal mukabili ödemesi yapılan mal ve hizmet alımlarında kesin teminat mektubu alınması ve sözleşme yapılması zorunlu değildir.

(4) Kesin teminat mektubunun alınması durumunda süresi, ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(5) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş kesin teminat mektubu kabul edilmez.

(6) Genel Müdürlüğe verilecek teminat mektuplarının; ilgili mevzuat uyarınca Türkiye'de bankacılık faaliyetinde bulunmasına izin verilen yerli ve yabancı bankalarca düzenlenmesi şarttır.

(7) Ayrıca, Türkiye dışında faaliyette bulunan yerli ve yabancı bankaların kontrgarantisini üzerine, Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları

da teminat olarak kabul edilir.

(8) Yabancı bankaların veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantilerine dayanılarak verilecek teminat mektuplarında, kontrgarantiyi veren yabancı banka veya kredi kuruluşunun ismi ve teminatın kontrgarantili olduğunun belirtilmesi esastır.

(9) Genel Müdürlükçe, teminat mektuplarının geçerlilik süresi ile ilgili hususlarda kesin kabulün yapılacağı tarihe kadar, gerektiğinde garanti süresini de kapsayacak şekilde düzenlemeler yapılabilir.

(10) Bu Esaslar kapsamında bankalarca verilecek teminat mektuplarının kapsam ve şekli, Kamu İhale Kurumunca belirlenen kapsam ve şekilde olmalıdır.

(11) Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülme hallerde ise tamamı yükleniciye iade edilir.

(12) Yüklenicinin bu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin, kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatlar paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edilir, varsa kalanı yükleniciye geri verilir.

(13) İşin konusunun piyasadan hazır halde alınıp satılan mal alımı olması halinde, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmaz.

Avans

MADDE 19- (1) Bu Esaslar kapsamında yurt dışından yapılacak mal ve hizmet alımlarında, sözleşmelerde belirtilmesi kaydıyla Genel Müdürlüğün belirleyeceği oranlarda teminat mektubu karşılığı avans verilebilir. Avans verilmesi durumunda, alınacak avans teminat mektuplarının süresi, mahsup süresi göz önünde bulundurularak Genel Müdürlükçe belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yurt İçi Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Esaslar

Geçici teminat

MADDE 20- (1) Yurt içi mal ve hizmet alım ihalelerinde, teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınabilir. İhale dokümanında belirtilmesi şartıyla, danışmanlık hizmeti ihalelerinde geçici teminat alınması zorunlu değildir.

(2) Geçici teminatın alınması durumunda; geçici teminat mektubunun geçerlilik süresinin, tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olması şarttır. Tekliflerin geçerlilik süresinin uzatılması durumunda geçici teminat mektuplarının süresinin de aynı süre ile uzatılması esastır.

(3) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

Kesin teminat

MADDE 21- (1) Yurt içi alımlarda taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

(2) Ancak, danışmanlık hizmet ihalelerinde ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, kesin teminat sözleşme yapılmadan önce alınmayabilir. Bu durumda, düzenlenecek her hakedişten % 6 oranında yapılacak kesintiler teminat olarak alıkonulur.

(3) Kesin teminat mektubunun alınması durumunda süresi, ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(4) Genel Müdürlüğe verilecek teminat mektuplarının; ilgili mevzuat uyarınca Türkiye'de bankacılık faaliyetinde bulunmasına izin verilen yerli veya yabancı bankalarca düzenlenmesi şarttır.

(5) Ayrıca, Türkiye dışında faaliyette bulunan yerli ve yabancı bankaların kontrgarantisi üzerine Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

(6) Yabancı bankaların veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantilerine dayanılarak verilecek teminat mektuplarında, kontrgarantiyi veren yabancı banka veya kredi kuruluşunun ismi ve teminatın kontrgarantili olduğunun belirtilmesi esastır.

(7) Genel Müdürlükçe, teminat mektuplarının geçerlilik süresi ile ilgili hususlarda kesin kabulün yapılacağı tarihe kadar gerektiğinde garanti süresini de kapsayacak şekilde düzenlemeler yapılabilir.

(8) Bu Esaslar kapsamında bankalarca verilecek teminat mektuplarının kapsam ve şekli, Kamu İhale Kurumunca belirlenen kapsam ve şekilde olmalıdır.

(9) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş kesin teminat mektubu kabul edilmez.

(10) Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülme hallerde ise tamamı yükleniciye iade edilir.

(11) Yüklenicinin bu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin yapım işlerinde kesin kabul tarihine, diğer işlerde kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatlar paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edilir, varsa kalanı yükleniciye geri verilir.

(12) İşin konusunun piyasadan hazır halde alınıp satılan mal alımı olması halinde, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmaz.

Teminat olarak kabul edilecek değerler

MADDE 22- (1) Genel Müdürlükçe yurt içi mal ve hizmet alımlarında;

a) Tedavüldeki Türk parası,

b) Bankalar tarafından verilen teminat mektupları,

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler,

teminat olarak kabul edilir.

Avans

MADDE 23- (1) Bu Esaslar kapsamında yurt içinden yapılacak mal ve hizmet alımlarında sözleşmelerde belirtilmesi kaydıyla Genel Müdürlüğün belirleyeceği oranlarda teminat mektubu karşılığı avans verilebilir. Avans verilmesi durumunda, alınacak avans teminat mektuplarının süresi, mahsup süresi göz önünde bulundurularak Genel Müdürlükçe belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

İhale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması

MADDE 24- (1) İlân yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilânlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilân olunur.

(2) Ancak, ilân yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

(3) Ayrıca, istekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden yirmi gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. Bu talebin idarece uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtilmeksizin yazılı olarak gönderilir.

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 25- (1) Teklif mektubu ve geçici teminat da dahil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve ihaleyi yapan idarenin açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(2) Teklif mektupları yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve teklif mektubunun ad, soyad veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur. Mal alımı ihalelerinde, ihale dokümanında alternatif teklif verilebileceğine dair hüküm bulunması halinde, alternatif tekliflerde aynı şekilde hazırlanarak sunulur.

(3) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında idareye verilir. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Teklifler iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Posta ile gönderilecek tekliflerin ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye ulaşması şarttır. Postadaki gecikme nedeniyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tespit edilir.

(4) Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

Tekliflerin geçerlilik süresi

MADDE 26- (1) Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. İdarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme koşulları değiştirilmemek ve isteklinin kabulü kaydıyla, en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 27- (1) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 25 inci maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.

(2) İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 28- (1) İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.

(2) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 27 nci maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

Aşırı düşük teklifler

MADDE 29- (1) İhale komisyonu verilen teklifleri 28 inci maddeye göre değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

(2) İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

(3) İhale komisyonu, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen kriterleri esas alır.

Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali

MADDE 30- (1) İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle

herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

Fiyat farkı verilebilmesi

MADDE 31- (1) İhalelerde esas alınacak para birimi yabancı ülke para birimi olduğunda fiyat farkı verilmez. İhale onay belgesi ile idari şartnamede belirtilmek kaydıyla Türk Lirası esas alınarak yapılan ihalelerde ise 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan fiyat farkı kararnamelerine göre fiyat farkı ödenir.

(2) Sözleşmede yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde, sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yasak ve sorumluluklar

MADDE 32- (1) Bu Esaslar kapsamında yapılacak ihale işlerine ilişkin yasak fiil ve davranışlar hususunda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ceza ve ihalelere katılmaktan yasaklamaya ilişkin hükümleri uygulanır.

Diğer hususlar

MADDE 33- (1) Bu Esaslar kapsamında yapılacak ihalelerde veya alımlarda sözleşme yapılmasında isteklinin ve idarenin görev ve sorumluluğu, ihalenin veya alımın sözleşmeye bağlanması, idare tarafından şikâyetlerin incelenmesi ile ilgili esaslar, denetim, muayene ve kabul işlemleri Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 53 üncü maddesinde yer alan Kamu İhale Kurumu geliri, bu Esaslara göre yapılan ihalelerde alınmaz.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 34- (1) Bu Esaslar kapsamında yapılacak ihalelerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 54, 55 ve 56 ncı maddeleri uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 35- (1) Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Esaslar, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36- (1) Bu Esasları Bakanlar Kurulu yürütür.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA